

SELECCIÓ DE TEXTOS GRECS

TEXT 1: Els grans déus de Grècia

Ζεὺς μὲν, πατὴρ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, παντὸς τοῦ κόσμου βασιλεύει. Ποσειδῶν δὲ τῆς θαλάττης ἄρχει, καὶ Πλούτων τοῦ Ἄιδου· Ἀπόλλων δέ, ὁ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς, τῶν τέχνων καὶ τῆς ποιήσεως ἔχει ἐπιμέλειαν, καὶ τὸν τῶν Μουσῶν χόρον ἄγει. Ἑρμῆς δὲ τῶν θεῶν ἄγγελός ἐστιν, καὶ τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ῥήτορας καὶ τοὺς γυμναστὰς θεραπεύει. Ἄρης δὲ τοῦ πολέμου καὶ τῶν μαχῶν ἔχει ἐπιμέλειαν. Ἥφαιστος δέ, θεὸς τοῦ πυρός, χυλός, τὸν τοῦ Διὸς κεραυνὸν ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ κατασκευάζει μετὰ τῶν Κυκλώπων. Διόνυσος δέ, ὁ τῆς ἀμπέλου πατὴρ καὶ τοῦ οἴνου εὐρετής, ἐν ταῖς Ἀθήναις ἦν ἐν μεγάλῃ τιμῇ.

Παρὰ δὲ ταῖς θεαῖς, Ἥρα μὲν, ἡ τοῦ Διὸς γυνή, πασῶν τῶν θεῶν βασιλεύει, Ἀθηνᾶ δέ, τῆς πόλεως πρόμαχος, εὐρέτις τῶν τεχνῶν ἐστιν, καὶ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἔχει ἱερὸν θαυμαστὸν, τὸν Παρθενῶνα, καὶ λαμπρὸν ἄγαλμα, ἔργον τοῦ Φειδίου. Ἄρτεμις δέ, τοῦ Ἀπόλλωνος ἀδελφή, τῆς θηρᾶς ἔχει ἐπιμέλειαν· Δημήτηρ δὲ τῆς γεωργίας θεά ἐστιν. Ἀφροδίτη δέ, ἔνδοξος τῶν κάλλει, σημαίνει τὴν τῆς φύσεως πολυγωνίαν.

Text 2: Odisseu i els seus companys arriben a l'illa dels Ciclops

ὁ πόλεμος μακρὸς ἦν, ἀλλὰ μετὰ δέκα ἐνιαυτοὺς οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Τροίαν ἔλαβον. μετὰ δὲ τὸν πόλεμον ὅ τ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι μακρὰν ὁδὸν ἐν τοῖς πλοίοις ἔσχον. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ κακὰ ἔπαθον· πολλάκις γὰρ εἰς κινδύνους ἔπιπτον. οἱ μὲν θεοὶ πολλάκις τοὺς κινδύνους ἔπεμπον· ὁ δ' Ὀδυσσεὺς αὐτὸς τοὺς ἑταίρους εἰς μέγιστον κίνδυνόν ποτε ἤγαγεν. ἦν νῆσος καλὴ καὶ ἐρήμη. δένδρα καλὰ ἐν τῇ νήσῳ ἦν, ἀλλ' οὐτ' οἰκίαι οὐθ' ἱερὰ οὐτ' ἄνθρωποι. ἀντὶ τῆς νήσου ἦν ἡ χώρα ἡ τῶν Κυκλώπων.

Text 3: Alexandre arriba a Troia i visita el túmul d'Aquil·les

ὁ δ' Ἀλέξανδρος, τὸν στρατὸν πρὸς τὴν Ἀσίαν ἄγων, πρὸς χώραν τινὰ προσῆλθεν· ἐνθάδε ἡ Τροία πάλαι ἦν. ὁ οὖν Ἀλέξανδρος πρῶτον μὲν τῷ Πριάμῳ ἔθυσσε, διὰ φόβον τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ οἱ τῆς χώρας ἔνοικοι εἶπον, "ἦν πάλαι ἄλλος Ἀλέξανδρος. ὁ γὰρ Πάρις, ὁ τοῦ Πριάμου υἱός, ἄλλο ὄνομα εἶχεν· ὥστ' Ἀλέξανδρος ἦν, ὥσπερ σύ. ἔχομεν ἔτι νῦν τοῦ Ἀλεξάνδρου λύραν. ἄρ' ἐθέλεις ἰδεῖν;" ὁ μὲντοι Ἀλέξανδρος εἶπεν, "οὐ τὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου λύραν ἀλλὰ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον ἐθέλω ἰδεῖν. ὁ γὰρ Ἀχιλλεὺς ἦρως μέγιστος ἦν καὶ πρόγονός μοι." ἔπειτα δὲ πρὸς τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον ἔδραμεν. καὶ στέφανον ἐπὶ τοῦ τάφου λείπων εἶπεν, "ὦ Ἀχιλλεῦ, πρόγονος ἐμός, σύμμαχος ἐν τῷ πολέμῳ ἴσθι."

Text 4: Herodot explica que Hèlena mai no va anar a Troia sinó que es trobava a Egipte.

οἱ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἱερεῖς τάδε τὰ θαυμάσια περὶ τῆς Ἑλένης λέγουσιν. ἐγὼ δὲ νομίζω καὶ τὸν Ὅμηρον τοῦτον τὸν μῦθον ἀκοῦσαι, οὐ μέντοι διηγήσασθαι ὡς οὐκ εὐπρεπῆ τῇ Ἰλιάδι ὄντα. ἐπεὶ δὲ τοὺς ἱερέας ἠρόμην εἰ οἱ Ἕλληνες ἀληθῶς λέγουσι τὰ περὶ τῆς Τροίας, εἶπον τάδε· τῆς δὲ Ἑλένης ἀρπασθείσης, ἦλθεν εἰς τὴν Τροίαν στρατιὰ πολλὴ τῶν Ἑλλήνων τῷ Μενελάῳ βοηθοῦσα. ἐκβάντες δ' εἰς γῆν, ἔπεμψαν εἰς τὸ Ἴλιον ἀγγέλους. οἱ δὲ, ἐπεὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἀπήτουν τὴν τε Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ἃ ἔκλεψεν ὁ Πάρις. οἱ δὲ Τρῶες αἰεὶ τὸν αὐτὸν λόγον ἔλεγον, ὅτι ἔχουσιν οὔτε τὴν Ἑλένην οὔτε τὰ χρήματα· πάντων δὲ τούτων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὄντων, αὐτοὶ οὐκ ἄξιοι εἰσι κολάζεσθαι. οἱ δὲ Ἕλληνες νομίζοντες ἐπισκώπτεσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπολιόρκουν τὴν πόλιν. τὴν μέντοι Τροίαν μετὰ δέκα ἔτη ἐλόντες οὐχ εὔρον ἐκεῖ τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐτι καὶ νῦν ἤκουσαν. οὕτως οὖν τὸν Μενέλαον αὐτὸν πρὸς τὴν Αἴγυπτον ἀπέπεμψαν. ὁ δὲ ἐκεῖσε ἀφικόμενος εὔρε τὴν Ἑλένην, καὶ ἀπαθῆ ἀπέλαβεν.

Text 5: Arió i el dofí

ἦ δέ ποτε ἐν Κορίνθῳ κιθαρωδός τις, Ἀρίων ὀνόματι. καὶ οὗτος ἄριστος ἦν, ὡς λέγουσι, τῶν τότε κιθαρωδῶν. πολὺν χρόνον ἔμενε παρὰ τῷ Περιάνδρῳ, τῷ τῆς Κορίνθου τυράννῳ, ὕστερον δ' ἐβούλετο εἰς Ἰταλίαν τε καὶ Σικελίαν πλεῦσαι. πολλὰ δὲ χρήματα ἐκεῖ δεξάμενος διὰ τὴν τῆς κιθάρας τέχνην, ἐβούλετο πρὸς Κόρινθον ἐπανελθεῖν. εὗρεν οὖν ναῦν Κορινθίων τινῶν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὄντων, πιστεύων οὐδένι μᾶλλον ἢ τοῖς Κορινθίοις. καὶ ἀπέπλευσαν ἐκ Τάραντος.

οἱ δὲ ναῦται, ἀπὸ τῆς γῆς ἤδη ἐκὰς ὄντες, ἐβουλεύσαντο τὸν Ἀρίωνα ἐκβαλόντες τὰ χρήματα κλέψαι. ὁ δέ, τοῦτο μαθὼν, ἤτησεν αὐτοὺς τὰ μὲν χρήματα λαβεῖν, ἑαυτὸν δὲ σῶσαι. οἱ μέντοι ναῦται οὐδαμῶς ἐπείσθησαν, ἀλλ' ἐκέλευσαν αὐτὸν ἢ ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι ἢ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκπηδήσαι. ὁ δ' Ἀρίων, "πρῶτον," ἔφη, "ἐάσατε με κιθαρίζειν". καὶ ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσας εἰς τὴν θάλασσαν ἐκπηδήσειν. οἱ δὲ ναῦται, ἠδόμενοι διότι τὸν ἄριστον κιθαρωδὸν ἀκούσεσθαι ἔμελλον, ἐδέξαντο τοὺς λόγους· καὶ εἰς μέσην τὴν ναῦν εἰσῆλθον ὡς ἀκουσόμενοι.

ἔπειτα δὲ ὁ Ἀρίων, φορῶν πᾶσαν τὴν σκευὴν καὶ τὴν κιθάραν λαβὼν, διεξῆλθε τὸν ὄρθιον νόμον. καὶ τοῦτο ποιήσας εἰς τὴν θάλασσαν ἐξεπήδησε σὺν τῇ σκευῇ. οἱ δὲ ναῦται πρὸς τὴν Κόρινθον ἀπέπλευσαν.

τὸν δ' Ἀρίωνα δελφίς τις, ὡς λέγουσιν, ὑπολαβὼν εἰς τὴν Ταίναρον ἤνεγκεν, ἔπειτα δὲ ὁ κιθαρωδός, πᾶσαν τὴν σκευὴν ἔτι ἔχων, πρὸς τὴν Κόρινθον κατὰ γῆν ἐπορεύετο· καὶ ἀφικόμενος εἶπε τῷ Περιάνδρῳ πάντα τὰ γενόμενα. ὁ δὲ τύραννος, τοῖς λόγοις οὐ πιστεύων, ἐκέλευσε τὸν Ἀρίωνα φυλάσσεσθαι καὶ τοὺς ναῦτας ἔμενεν. ἐπεὶ δὲ παρῆσαν ὁ Περιάνδρος ἠρώτησεν αὐτὸς περὶ τοῦ Ἀρίωνος. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο ὅτι ἔλιπον αὐτὸν πρᾶσσοντα ἐν Ἰταλίᾳ. τῶν δὲ ναύτων ἔτι λεγόντων, ὁ Ἀρίων, πᾶσαν τὴν σκευὴν ἔτι καὶ νῦν ἔχων, ἐπιφαίνεται αὐτοῖς. οἱ οὖν ναῦται ὠμολόγησαν τὸ πρᾶγμα.

Text 6: Descripció i característiques dels cocodrils

ή τῶν κροκοδείλων φύσις τοιαύτη ἐστίν· τοὺς τοῦ χειμῶνος μῆνας τέσσαρας ὁ κροκόδειλος ἐσθίει οὐδέν. τέσσαρας δὲ πόδας ἔχων, καὶ ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ἐν τῇ γῇ οἰκεῖ. ἡ δὲ θήλεια τίκτει μὲν ὦρά καὶ ἐκλέπει ἐν τῇ γῇ καὶ ἐκεῖ διατρίβει τὴν ἡμέραν, τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ· θερμότερον γάρ ἐστι τὸ ὕδωρ τῆς δρόσου. πάντων δὲ ζῴων περὶ ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ὁ κροκόδειλος ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίγνεται· τὰ μὲν γὰρ ὦρά οὐ πολλῷ μείζονα τίκτει τῶν τοῦ χηνός· αὐξανόμενος δὲ ὁ κροκόδειλος γίγνεται καὶ εἰς ἑπτακαίδεκα πήχεις καὶ μείζων ἔτι. καὶ ἔχει ὀφθαλμοὺς μὲν ὑός, ὀδόντας δὲ μεγάλους· γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔχει, οὔδε τὴν κάτω γνάθον κινεῖ, ἀλλὰ τὴν γνάθον προσάγει τῇ κάτω.

τοῖς μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱεροί εἰσιν οἱ κροκόδειλοι, τοῖς δὲ οὔχ· οὔτοι γὰρ ὡς πολεμίοις χρῶνται. οἱ δὲ περὶ τὰς Θήβας οἰκοῦντες τοὺς κροκοδείλους μάλιστα τιμῶσιν, ἐν γὰρ ἐκάστη κώμη ἓνα κροκόδειλον τρέφουσι σίτῳ καὶ τὰ τ' ὦτα καὶ τοὺς πόδας κοσμοῦσι χρυσῷ. οἱ μέντοι περὶ τὴν Ἐλεφαντίνην οἰκοῦντες καὶ ἐσθίουσι τοὺς κροκοδείλους, οὐδαμῶς νομίζοντες αὐτοὺς ἱεροὺς εἶναι. ὁ δὲ βουλόμενος κροκόδειλον αἰρεῖν δελεάζει νῶτον ὑός περὶ ἄγκιστρον καὶ εἰσβάλλει εἰς μέσον τὸν ποταμόν· αὐτὸς δ' ἐπὶ τῆς τοῦ ποταμοῦ ὄχθης ἔχων ὕν ζῶν, τύπτει τοῦτον. ἀκούσας δὲ τὴν φωνὴν ὁ κροκόδειλος σπεύδει πρὸς τὴν φωνὴν καὶ τὸ νῶτον καταπίνει· οἱ δ' ἐν τῇ ὄχθῃ ἔλκουσιν. πρῶτον δὲ πάντων ὁ θηρευτῆς πηλῷ καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· τοῦτο δὲ ποιήσας ῥᾶστα ἀποκτείνει τὸν κροκόδειλον.